

Список використаних джерел

1. Указ Президента України «Про пріоритети розвитку фізичної культури і спорту в Україні» від 21.08.2008 № 640/2008.
2. «Національна доктрина розвитку фізичної культури і спорту» від 28.09.2004 № 1148/2004.
3. Закон України «Про фізичну культуру і спорт» від 24.12.1993 № 3809-XII, зі змінами від 17.11.2009 № 1724-VI.
4. Державна цільова соціальна програма розвитку фізичної культури і спорту на період до 2024 року (Постанова Кабінету Міністрів України від 1 березня 2017 р. № 115).
5. International military sports council. URL: www.cism-milспорт.org/eng.
6. Долбишева Н. Г., Скрипченко І. Т. Всесвітні ігри серед військовослужбовців: динаміка, стан та перспективи виступів українських спортсменів. *Вісник Чернігівського нац. педаг. ун-ту*. Чернігів: Чернігівський нац. педаг. ун-ет ім. Т. Г. Шевченка, 2013. Вип. 112, Т.4. С. 99-104.
7. Skrypchenko I. T. The Analysis Of Performances Of Sportsmen On The Military World Games And The World Military Sailing Championship. *SWORLD*. 2014. Vol. 2 (34). Pp. 41-47.

Скрипченко І. Т.

*кандидат наук з фізичного виховання та спорту,
доцент, завідувач кафедру фізичного виховання
та тактико-спеціальної підготовки,
Дніпропетровський державний університет
внутрішніх справ (м. Дніпро)*

ДОСЯГНЕННЯ УКРАЇНСЬКИХ СПОРТСМЕНІВ НА ЛІТНИХ ЮНАЦЬКИХ ОЛІМПІЙСЬКИХ ІГРАХ

Skrypchenko I. T. Achievements of Ukrainian Athletes at the Summer Youth Olympic Games

Keywords: medal count, achievements, Olympic and non-Olympic sports, Ukrainian athletes

Актуальність. У сучасному суспільстві однією з проблем є опосередковане ставлення молоді до спорту, яке полягає у зниженні фізичної активності, збільшенні кількості захворювань, зниженні можливостей для зайняття спортом, зменшення спортивної аудиторії тощо [3, 4, 5]. Саме тому Міжнародний Олімпійський Комітет (МОК) ініціював проведення Юнацьких Олімпійських Ігор (ЮОІ), як заходу, який би сприяв вихованню фізично та духовно здорової молоді, а також стимулював юних атлетів бути активними учасниками будівництва нового суспільства. Рішення про проведення ЮОІ було прийнято МОК на 119-й сесії в Гватемалі 5 липня 2007 року з ініціативи його президента Жака Рогге. Його метою було зібрати найталановитішу молодь з усього світу (віком від 14 до 18 років) і провести унікальні змагання за найвищими міжнародними стандартами, підтримати та пропагувати олімпійські ідеї, запропонувати нові підходи запровадження освітніх програм з вивчення

олімпійських цінностей [1]. Відзначимо, що відмінними рисами Юнацьких Олімпійських Ігор є:

- підтримка участі як молодих атлетів, так і організаторів, офіційних осіб та представників ЗМІ;
- включення до програми Ігор як олімпійських, так і неолімпійських видів спорту;
- відсутність на Іграх реєстрації рекордів (бо не рекорд є метою);
- обов'язкова участь юних атлетів у культурно-освітніх програмах, які проходять паралельно із програмою спортивних змагань;
- програми, що започатковано під час проведення Ігор, мають продовжувати працювати і після закінчення змагань за рахунок функціонування інформаційної системи, яка орієнтована на діяльність різних освітніх структур країн світу.

Метою нашої роботи було дослідження у динаміці виступів українських спортсменів на літніх Юнацьких Олімпійських Іграх.

Результати досліджень. Перші літні ЮОІ проведено у Сінгапурі в 2010 році. Змагання склалися із 26 видів спорту, які включали 30 дисциплін (розіграно 201 комплект нагород), в яких прийняли участь 3531 спортсмен з 204 країн світу. Замість класичного баскетболу було запропоновано спортсменам вуличний стрітбол, новий командний вид ВМХ (велоспорт), маунтінбайк та гонки на шосе. На змаганнях з плавання вперше в історії відбулися змішані естафети, у фехтуванні, стрільбі з лука, настільному тенісі юнаки та дівчата змагалися в одній команді, а бадмінтон обійшовся без парного розряду. Правила для деяких видів спорту були дещо спрощені, проте допуск юних спортсменів до змагань не змінився – необхідно отримати ліцензію. Україну на престижних стартах у Сінгапурі представляли 55 юних олімпійців, які змагалися у вісімнадцяти видах спорту, в яких вони здобули 33 медалі (9 золотих, 9 срібних та 15 бронзових) і поступилися лише лідерам світового спорту: Китаю (30-16-5), Росії (18-14-11) та Півн. Кореї [7].

Значного успіху досягли юні плавці та легкоатлети (по 2 золоті медалі), гімнасти та стрільці. Д. Зевіна виграла повний комплект медалей золото, срібло та бронзу у плаванні різними стилями. Успішно виступили веслярі О. Мельник (завоювавши 2 медалі) та М. Ковальова (срібло). А. Спас у сучасному п'ятиборстві виграла золото та бронзу.

Другі літні Олімпійські ігри серед спортсменів-юніорів віком від 14 до 18 років відбулися у 2014 році в Нанкіні (Китай). За 11 днів було розіграно 222 комплекти нагород. У змаганнях з 28 видів спорту взяли участь 3600 спортсменів із 201 країни. Серед них – 58 спортсменів із 20 регіонів України, які боролися у 22 видах спорту [2].

Медальний залік на I-III літніх ЮОІ

Зайняте місце	I ЮОІ (золото, срібло, бронза)	II ЮОІ (золото, срібло, бронза)	III ЮОІ (золото, срібло, бронза)
1	Китай – 51 (30-16-5)	Китай – 65 (38-13-14)	Росія – 59 (29-18-12)
2	Росія – 43 (18-14-11)	Росія – 57 (27-19-11)	Китай – 36 (18-9-9)
3	Південна Корея – 19 (11-4-4)	США – 22 (10-5-7)	Японія – 39 (15-12-12)
4	Україна – 33 (9-9-15)	Франція – 20 (8-3-9)	Угорщина – 24 (12-7-5)
5	Куба – 14 (9-3-2)	Японія – 21 (7-9-5)	Італія – 33 (11-10-12)
6	Австралія – 29 (8-13-8)	Україна – 23 (7-8-8)	Аргентина – 26 (11-6-9)
10			Україна – 18 (5-7-6)

У неофіційному медальному заліку (де не враховуються медалі спортсменів, здобутих у змішаних командах) в активі України виявилось 23 медалі – 7 золотих, 7 срібних та 8 бронзових, що дозволило нашій країні посісти шосте місце (табл. 1). Успішно виступили українські плавці М. Романчук та О. Малявіна (по 2 медалі), гімнаст В. Грико (2 медалі), легкоатлети Є. Бабій, Ю. Левченко, Г. Піскунов (золото), а також стрільки, тхеквондисти та борці. Павло Коростильов у кульовій стрільбі набрав суму 203,4 бала, що на 0,6 очка більше за світовий рекорд, який він сам цього року і встановив [6].

На цих змаганнях такі потужні у спортивному плані країни, як США, Канада, Німеччина, Франція, Великобританія, що віднеслися до перших Ігор у Сінгапурі як експерименту, на II ЮОІ набагато серйозніше підійшли до комплектування своїх команд. Проте найчисленнішою була китайська збірна команда, яка складалася із 124 спортсменів, що виступали в усіх видах змагань, що дозволило їм взяти пальму першості. Хочеться звернути увагу на такі країни як Туреччина та Нідерланди, які невеликим складом своєї команди вибороли по 10 медалей різного гатунку. Але особливо вражає виступ спортсменів Великобританії, де лише 33 юні спортсмени склали гідну конкуренцію найсильнішим суперникам та здобули 20 медалей, з яких 5 золотих.

Треті літні юнацькі Олімпійські ігри проходили з 6 по 18 жовтня 2018 року у Буенос-Айресі (Аргентина), які були обрані у липні 2013 року. У змаганнях взяли участь 3997 спортсменів, які представляли 206 країн (НОК). Вперше в історії Олімпійських ігор кількість учасників чоловічої та жіночої статі була однаковою. Спортсмени Косова та Південного Судану вперше взяли участь у юнацьких Олімпійських іграх. Найчисленнішими делегаціями стали збірні Аргентини, Франції, Росії, Мексики та Японії. Порівняно з II літніми юнацькими Олімпійськими іграми 2014 року в Нанкіні в програму III літніх юнацьких Олімпійських ігор включено п'ять нових видів спорту: брейк-данс, карате, скелелазіння, ролер-спорт та акробатика.

Крім того, до програми змагань увійшли пляжний гандбол, баскетбол 3x3, футзал та міні-хокей на траві. Ще два види спорту – сквош та поло – були представлені як демонстраційні. За 11 днів змагань було розіграно 241 комплект медалей у 32 видах спорту [7]. Українська команда була представлена 55 спортсменами, які виступили у 22 видах спорту. Україна здобула 23 нагороди: 7 золотих та по 8 срібних та бронзових, проте цей результат був гіршим ніж у Сінгапурі (2010) та Нанкіні (2014).

Шпажистка Катерина Чорна стала першою українкою у фехтуванні, хто за 12 років проведення Юнацьких Олімпійських ігор двічі піднявся на п'єдестал пошани. Причому вибороли три нагороди вищого гатунку і всі у легкій атлетиці: Валерія Іваненко та Михайло Кохан у метанні молота та Ярослава Магучих – у стрибках на висоту. Мельник молоту Олександр Крикун, бронзовий призер Олімпіади в Атланті, також отримав нагороду високу нагороду. Перше «золото» в одиничному академічному веслуванні отримав Черкаський спортсмен з Черкащини Іван Тищенко.

Назар Чепурний став срібним призером в опорному стрибку та здобув «золото» у складі «Команди Сімони Байлз», у яку разом із ним увійшли спортсмени з Угорщини, ПАР, Сінгапуру, В'єтнаму, Іспанії, Болгарії, Італії, Росії, Азербайджану, Австралії та Китаю.

Срібні нагороди отримали Д. Кесіль (плавання, 200 м), А. Прозорова (бадмінтон, серед змішаних команд), Х. Погранична (художня гімнастика).

Д. Плохотнюк та О. Мадей завоювали «бронзу» у спортивній акробатиці. У Буенос-Айресі Україна не змогла виконати свій максимум за кількістю нагород, проте вперше «синьо-жовті» здобули медалі в тих видах, де не були кращими десятки років.

За підсумками трьох літніх юнацьких Олімпійських Ігор найбільшу кількість нагород здобули збірні команди Росії та КНР. Україна займає четверту сходинку із загальною кількістю у 74 нагороди (рис.1).

Рішенням МОК було вирішено перенести IV юнацькі Олімпійські ігри у Дакарі (Сенегал) з 2022 р. на 2026 р. що дає змогу МОК, НОК та міжнародним федераціям краще спланувати свою діяльність, на яку значно вплинуло перенесення Олімпійських ігор у Токіо-2020, інших великих міжнародних спортивних заходів, а також фінансові наслідки глобальної кризи у галузі охорони здоров'я. Україна на фінансування фізичної та спортивної підготовки учнівської та студентської молоді у 2021 році витратила 145,3 млн грн, а у поточному році з держбюджету виділено 239,3 млн грн (+ 64,7%). Проте, без змін залишилося фінансування реалізації спортивних інфраструктурних проектів, де два роки поспіль виділяється по 10,8 млн грн.

Висновки. Аналітичні дослідження показали, що лідерами літніх ЮОІ за кількістю завойованих медалей стали збірні команди Росії та Китаю, а українська юнацька команда також входить до групи лідерів. Проте найповнішим складом виступають команди Китаю, Австралії, Росії, П. Кореї, Японії та Франції. Аналіз виступів та підготовки українських атлетів показую,

що необхідно продовжувати приділяти належну увагу якості підготовки юних спортсменів, фінансуванню та матеріально-технічному забезпеченню їхньої підготовки у літніх видах спорту (як олімпійських так і неолімпійських).

Список використаної літератури

1. Singapore-2010 Official website of the Olympic Movement. URL: <http://www.olympic.org/singapore-2010-youth-olympics>.
2. The 2nd Summer Youth Olympic Games. URL: <http://www.nanjing2014.org/en/>
3. Калуський З. Ставлення молоді до здорового способу життя. URL: http://irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?C21COM=2&I21DBN=UJRN&P21DBN=UJRN&IMAGE_FILE_DOWNLOAD=1&Image_file_name=PDF/Npd_2013_4_38.pdf.
4. Козак Є. П., Федірко А. О. Теоретичне дослідження проблеми ціннісного ставлення студентів вищих педагогічних навчальних закладів до фізичної культури за даними психолого-педагогічної літератури. *Вісник Кам'янець-Подільського національного ун-ту ім. І. Огієнка*. Кам'янець-Подільськ, 2010. Вип. 3. С.133-139.
5. Мозговий О. І., Донченко І. С. Загальна характеристика стану здоров'я студентів ВНЗ. URL: <http://web.znu.edu.ua/herald/issues/2012/FViS-2012-2/092-97.pdf>.
6. Олексієнко Я. І., Ведмедюк А. Д., Меньших О. Е. Олімпійські ігри. Участь українських спортсменів в Олімпійських іграх: перемоги та поразки: навч.-метод. посіб. Черкаси: Черкаський національний університет ім. Б. Хмельницького. 2016. 80 с.
7. Олімпійська арена. URL: www.olimparena.org.

Шиян О. В.

*кандидат наук з фізичного виховання та спорту, доцент,
доцент кафедри фізичного виховання та спорту,
Придніпровська державна академія будівництва
та архітектури (м. Дніпро)*

Шиян В. М.

*кандидат наук з фізичного виховання та спорту, доцент,
завідувач кафедри фізичного виховання та спорту,
Придніпровська державна академія будівництва
та архітектури (м. Дніпро)*

Марусич О. Г.

*кандидат наук з фізичного виховання та спорту, доцент,
доцент кафедри фізичного виховання та спорту,
Придніпровська державна академія будівництва
та архітектури(м. Дніпро)*

ВПЛИВ СЕКЦІЙНИХ ЗАНЯТЬ ПАУЕРЛІФТИНГОМ НА ФІЗИЧНУ ПІДГОТОВЛЕНІСТЬ СТУДЕНТІВ ЗАКЛАДІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Shyyan O. V., Shyyan V. M., Marusych O. G. The influence of sectional powerlifting classes on the physical preparedness of students of higher education institutions

Keywords: Physical education, students, powerlifting, section work